

LAUDATO

November-december 2023

Parochiesecretariaat:

Kerklaan 18

7391 AN Twello

Telefoon: 0571-274445

Mail: centraalsecretariaat@franciscusparochie.com

Website: www.sintfranciscusparochie.com

IBAN: NL17 RABO 0111 0022 81 (t.n.v. Sint Franciscusparochie)

Feestelijke Franciscusdag op 8 oktober

Gerard Streppel 65
jaar bij Martinuskoor

Sant'Egidio 15
jaar in Apeldoorn

Uitneembare
Adventskalender!

Inhoudsopgave

Van de redactie – <i>Semper reformanda</i>	3
Uit het pastoraal team – <i>Couperus</i>	4
Katholiek nieuws	5
De Franciscusdag in foto's	7
Wordt het dit jaar (een) advent(ure)?	8
We zijn wereldburgers	10
Sint Maarten	12
Uitnodiging voor de Dag van het Jodendom	13
Column – <i>Haagwinde</i>	14
De digitale adventsretraite van de jezuiten	15
Kind & kerk Adventskalender	16
Vijftien jaar Sant'Egidio in Apeldoorn	18
Eerste communie	20
Vormsel	20
Christelijk Noodfonds Apeldoorn	21
Kerstactie van NaastenhulpVoorst	22
The Armed Man in de Onze Lieve Vrouwekerk	23
Van de bestuurstafel	23
Nieuws uit Apeldoorn	25
Nieuws uit Bussloo	27
Nieuws uit De Vecht	27
Nieuws uit Epe	27
Nieuws uit Klarenbeek	28
Nieuws uit Loenen-Eerbeek	29
Nieuws uit Vaassen	29
Nieuws uit Twello	30
Agenda	31
Vieringen	32

Colofon

Redactie

Ronald Dashorst, Johan Gortworst, Remco van Mulligen (hoofdredacteur), Ernst Paul Niessen (correctie), Willem Olierook

Mail: r.van.mulligen@franciscusparochie.com

Volgend nummer

Het volgende nummer van *Laudato* verschijnt op 12 december. De deadline voor het inleveren van kopij is 23 november. Maximaal 400 woorden of anders in overleg met de redactie. Graag met foto of ander passend beeldmateriaal.

Semper reformanda

Remco van Mulligen

Ecclesia semper reformanda – de kerk moet continu hervormd worden. Die uitspraak klinkt protestants, maar gaat terug op Augustinus. Wij zijn als het goed is onderdeel van een ‘hervormde’ kerk. Een kerk, die altijd in beweging is, die zich telkens weer bij de tijd brengt. Paus Franciscus werkte daar in oktober aan door een synode te organiseren rondom het ‘synodale proces’: een kerk die leert te luisteren naar alle gelovigen. De paus bracht ook zijn klimaatencycliek *Laudato si’* weer bij de tijd: op 4 oktober, het feest van Franciscus van Assisi, verscheen de apostolische exhortatie *Laudate Deum*. Prijs God! Sinds *Laudato si’* is de klimaatcrisis extreem verhevigd. Daarom komt de paus nu met vervolg.

Het zal niemand ontgaan zijn dat ook voor ons parochieblad geldt: *semper reformanda*. Onze *Laudato* ondergaat dit jaar de nodige veranderingen. Ook dit nieuwe nummer ziet er weer anders uit dan het vorige. Er is een nieuwe structuur, die we vanaf nu willen vasthouden. De eerste helft van het blad bevat artikelen die verdieping bieden, met een brede blik op kerk en samenleving. De tweede helft is de plek waar het nieuws uit onze parochie en uit alle geloofsgemeenschappen een plek krijgt. De komende maanden werken we achter de schermen aan een professionele en eigentijdse vormgeving, die we begin volgend jaar hopen te presenteren.

Het goede nieuws is: er is een redactie! Een enthousiaste groep maakt dit blad. Daar kunnen nog mensen bij, dus meld je aan als je (incidenteel of vast) wilt bijdragen! Voor u ligt een blad van en voor de parochie. Over de Advent, die alweer nadert. Over Sint Maarten en de verkiezingen. Met nieuws van Sant’Egidio en over het Leerhuis en een terugblik op de Franciscusdag van 8 oktober. We wensen iedereen veel leesplezier.

Pastoraal team

Sint Franciscusparochie

Kerklaan 18
7391 AN Twello

Telefoon: 0571 274445

centraalsecretariaat@franciscusparochie.com
www.sintfranciscusparochie.com

Dopen

Voor informatie over dopen kunt u contact opnemen met het secretariaat.

Uitvaarten

Contactgegevens centrale aanmeldpunten
uitvaarten/ crematie:
Twello e.o.: 06-21457097
Apeldoorn: 06-28928373

Pastorale zorg

Een pastor van het team is iedere dag van 9.00-20.00 uur bereikbaar op 06-53154358 en tevens voor dringende pastorale zorg.

Pastoraal team

Pastoor **Henri ten Have**

Telefoon: 0571 273160

Mail: pastoortenhave@franciscusparochie.com

Pastor **Sebastian Gnanapragasam**

Telefoon: 06 22779544

Mail: pastorseba@gmail.com

Diaken **Ronald Dashorst**

Telefoon: 06 16912727

Mail: r.dashorst@franciscusparochie.com

Mariska Litjes (kindercatechese)

Telefoon: 055 5266500

Mail: kinderkerk@franciscusparochie.com

Remco van Mulligen (opbouwwerker)

Telefoon: 06 15414623

Mail: r.van.mulligen@franciscusparochie.com

Louis Couperus

Pastoor Henri ten Have

Dit jaar is het honderd jaar geleden dat de schrijver Louis Couperus overleed. Sommigen onder ons zullen zijn naam misschien herinneren door de verfilmingen van zijn boeken in de jaren zeventig en tachtig, zoals *De stille kracht*, *Boeken der kleine zielen* en *Van oude mensen, de dingen, die voorbijgaan*. Door deze verfilmingen werden Couperus' boeken ineens veel beter verkocht dan tijdens zijn leven en wordt hij nu gezien als een van de grootste Nederlandse schrijvers. Tijdens mijn middelbareschooltijd las ik als eerste boek Couperus' *Van oude mensen...* Het was, als ik me goed herinner, de eerste keer dat ik een boek voor de Nederlandse literatuurlijst waardeerde. Misschien kwam dat mede door die

verfilming die tegelijkertijd op televisie was. In die tijd had ik als scholier niet alleen het gevoel dat je je geloof moest verdedigen, maar ook dat ik voor mezelf probeerde mijn geloof beter te begrijpen. Dit boek van Couperus hielp me daarbij, ofschoon Couperus niet katholiek was, en ook geen christelijke bedoelingen had met dit boek. Centraal staat daarin het klemmende schuldgevoel van een dame van zevenennegentig jaar, Ottilie Derckz, en een drieënnegentigjarige heer die haar elke dag bezoekt, omdat zij zestig jaar geleden samen haar echtgenoot om het leven hebben gebracht. Zij denken dat niemand het weet, behalve de achtentachtigjarige huisdokter. Maar zonder dat zij het weten, hebben bijna al haar kinderen weet van het gebeurde.

Bijzonder vond ik dat de oude mevrouw Derckz op een gegeven moment wenst dat zij katholiek zou zijn geworden, net als haar dochter, om te kunnen biechten en vergeving te krijgen. Ik las dat in een tijd dat de biecht vaak door veel mensen als iets ouderwets werd beschouwd, terwijl ik het zelf wel belangrijk vond. Ik vond het bijzonder dat juist een schrijver als Louis Couperus dit beschreef in zijn roman. Later heb ik zelf als priester het ook vaak mogen ondervinden wat een verlichting het geeft aan mensen als zij iets biechten waarmee zij jaren hebben rondgelopen. Ook andere thema's uit de boeken van

Couperus raken aan geloofsthema's, zoals de vergankelijkheid en de zin van het aardse leven, passie en trouw, egoïsme en naastenliefde, tragiek en schuld, onverschilligheid en toewijding. Daarmee zijn het zeker geen boeken met een godsdienstige boodschap, maar zij hielpen mij wel om beter te zien hoe echte menselijke levensvragen direct of indirect met geloofsthema's te maken hebben. Zo ben ik vaker geïnspireerd geworden door boeken of films die niet direct over het geloof gaan, maar indirect wel laten zien hoe mensen worstelen met vragen die alles met geloof te maken hebben. Zo heeft mijn collega Roderick Vonhögen aandacht voor allerlei religieuze thema's in *Star Wars*. En de katholieke schrijver Tolkien heeft zijn *Lord of the Rings* bewust gebaseerd op het geloof. Ik vind het boeiend om te zien hoe verschillende kunstvormen verwijzen naar geloofsthema's. Het is een uitnodiging om ook in ons dagelijks leven te zien hoe geloofsvragen soms op een indirecte manier mensen bezighouden. Het is een teken dat de heilige Geest nog steeds werkzaam is, ook waar je het vaak niet vermoedt.

Katholiek nieuws

Paus Franciscus in *Laudate Deum*: 'Westerse levensstijl is onverantwoord'

Op het feest van de heilige Franciscus, 4 oktober, presenteerde paus Franciscus zijn nieuwste apostolische exhortatie. De titel is *Laudate Deum* ('Prijz God') en het document is een vervolg op zijn encycliek *Laudato si'* van 2015, die over de klimaatcrisis ging. Waar een encycliek een meer theoretisch theologisch document is, kiest een exhortatie juist een meer praktische invalshoek. Kortom: wat kunnen wij als katholieken *doen*, als het om de ecologische crisis gaat?

'Acht jaar zijn verstreken sinds ik de encycliek *Laudato si'* publiceerde', schrijft paus Franciscus. 'Maar met het verstrijken van de tijd heb ik me gerealiseerd dat onze antwoorden niet adequaat zijn geweest, terwijl de wereld waarin we leven aan het instorten is en misschien wel het breekpunt nadert. Naast deze mogelijkheid is het onbetwistbaar dat de impact van de klimaatverandering het leven en de families van veel mensen in toenemende mate zal schaden. We zullen de gevolgen voelen op het gebied van gezondheidszorg, werkgelegenheid, toegang tot

hulpbronnen, huisvesting, gedwongen migratie, enzovoort.'

De paus citeert ook de bisschoppen die bij elkaar kwamen voor de Synode over de Amazone: 'Aanvallen op de natuur hebben gevolgen voor het leven van mensen.' En de Afrikaanse bisschoppen als zij zeggen dat klimaatverandering niet langer een secundaire of ideologische kwestie is, maar een drama dat ons allen schaadt en dat 'een tragisch en treffend voorbeeld van structurele zonde' manifest maakt.

Bisschop Gerard de Korte las *Laudate Deum* en reageert: 'Wij staan voor de opgave om op mondiaal niveau samen te werken en het algemeen belang en de toekomst van onze kinderen als uitgangspunten te nemen.

Internationale afspraken moeten beter worden gecontroleerd. Het ontbreken van sanctiemechanismen toont de zwakheid van de huidige internationale politiek. De paus hoopt dat de komende klimaatconferentie van Dubai een positieve doorbraak kan bewerkstelligen.'

Aan de Nederlandse vertaling wordt gewerkt, houd voor meer informatie www.rkkerk.nl in de gaten.

Veertig jaar Katholiek Nieuwsblad

Het *Katholiek Nieuwsblad* vierde in oktober zijn veertigjarig bestaan. De krant is de 'woestijnjaren' voorbij, schrijft ze zelf. Vier decennia waren allesbehalve rustig. 'Vooruitstrevende katholieken zagen het als een reactionair vod, dat kritiekloos naar de pijpen van "Rome" en de bisschoppen danste', schrijft *KN* op 4 oktober. 'De bisschoppen op hun beurt leken ook maar weinig enthousiast.' Er is feest, maar tegelijk zorg, want ook de laatste jaren dalen de oplagecijfers. 'Als de digitale omslag niet lukt, kunnen we ergens volgend jaar of over twee jaar het licht uitdoen', vreest hoofdredacteur Anton de Wit. Onder zijn leiding is *KN* een meer open koers gaan varen, maar dit heeft de terugloop van het abonneebestand niet kunnen keren.

Bisschoppen: woord van bemoediging aan de Joodse gemeenschap

Op 7 oktober, tijdens de sjabbat, werd Israël opgeschrikt door een ongekende golf van geweld. Wat een dag van vreugde had moeten worden, Simchat Tora, werd een dag van terreur. De Nederlandse bisschoppen laten de Joodse gemeenschap in Nederland weten geschokt te zijn door deze gebeurtenissen.

'Hierbij willen wij u als Joodse gemeenschap in Nederland een woord van bemoediging sturen, in het besef dat u in het bijzonder door dit alles zeer geraakt wordt. Zoals paus Franciscus, zijn ook wij met u in gebed verbonden en bidden voor allen die slachtoffer zijn van terreur en angst,' schrijven de bisschoppen aan de Joodse gemeenschap. 'Moge God duurzame vrede schenken aan allen.'

Godslamp gestolen bij dominicanessen Voorschoten

Een schok voor de dominicanessen van Huize Bijdorp in Voorschoten: op 30 september is de godslamp uit de kapel van dit klooster gestolen. Het gaat om een bijzondere godslamp met een hoge emotionele waarde, omdat deze is gemaakt

van de professeringen van overleden medezusters.

'De burgemeester van Voorschoten is meteen gekomen', vertelt zuster Regina. 'Om te troosten. Inmiddels is de recherche ermee bezig en ook Interpol is ingeschakeld. Hopelijk kan het worden gevonden en worden voorkomen dat het wordt omgesmolten.'

Bisschoppen en anderen bij elkaar in Rome voor synode

De kerk die luistert naar alle gelovigen. Dat is de rode draad in de synode over 'synodaliteit'. Dat proces loopt al jaren. Gelovigen, parochies en kerkprovincies hebben hun inbreng gegeven. In oktober was het de beurt aan de bisschoppen, met hulpbisschop Ted Hoogenboom als Nederlandse afgevaardigde. Zij verzamelden zich in Rome. Aan grote ronde tafels gingen ze in groepen met elkaar in gesprek. Aan die tafels zaten ook vertegenwoordigers van andere kerken en 61 theologen en experts, onder wie de Nederlandse hoogleraar Myriam Wijlens. Camera's legden het gebeuren vast. De deelnemers kregen elk een zwarte tablet. Eén tablet was wit: die van paus Franciscus.

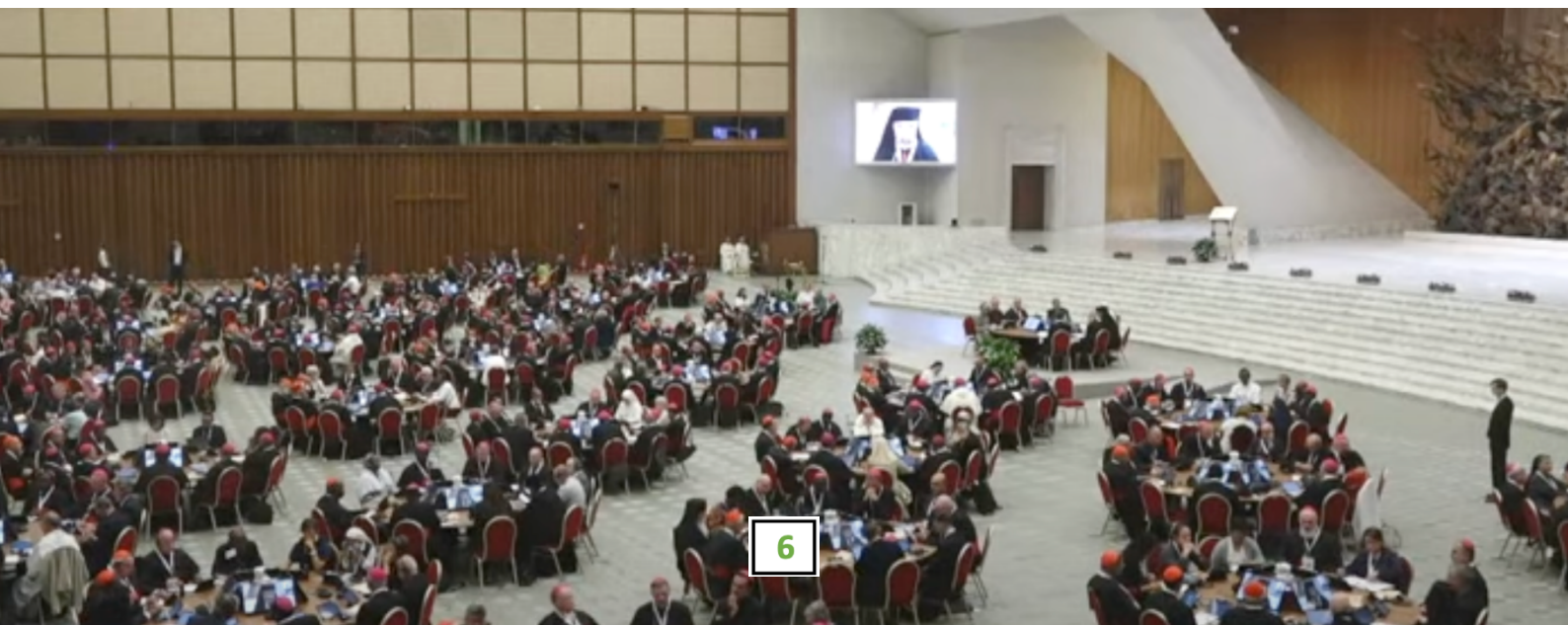
'Dit is geen parlement', verduidelijkte de paus over zijn initiatief, dat al in 2021 begon en in oktober 2024 afgesloten wordt. Het is de bedoeling dat de kerk in een spiritueel gesprek komt. Zodat men van hoog tot laag leert luisteren naar elkaar.

Nieuwe webshop voor Actie Kerkbalans

De Actie Kerkbalans opende op 3 oktober een nieuwe webshop. Hier kunnen organisatoren van deze actie materialen bekijken en bestellen. Voor 'snelle bestellers' is er bovendien de kans een prijs te winnen. Er zijn folders en enveloppen beschikbaar, net als spandoeken, vlaggen, posters en ander promotiemateriaal. De slogan is: *Geef vandaag voor de kerk van morgen.*

Link naar de webshop:

<https://www.kerkbalans.nl/webshop-welkom/>.

De Franciscusdag in foto's

Ronald Dashorst (tekst) en Ed van Egmond (foto's)

Zondag 8 oktober was de Marinuskerk in Twello vol met parochianen uit alle locaties. Ook het koor kon zich verheugen op veel koorleden van alle locaties en heeft een prachtige viering ten gehore gebracht. Het was een feest om samen eucharistie te vieren als Franciscusparochie. Dankbaarheid en vertrouwen op de aanwezigheid van de Heer stonden dan ook centraal in de preek, ook al doen de lezingen en het wereldnieuws anders vermoeden.

Na de viering werden we getrakteerd op koffie met gebak in de school. Een kringspel op het plein gaf ons de gelegenheid om kennis te maken met mensen die wij eerder nog niet gesproken hebben. Een springkussen bracht veel vreugde voor jong en ouder. Als afsluiting was het genieten van patat en een lekkere snack. Ook was de Mariagrot te bezichtigen. Al met al een mooie feestelijke dag waarbij het weer een mooie bijdrage heeft geleverd. Dankbaar kijken we terug en danken allen die dit mogelijk hebben gemaakt. De foto's spreken voor zichzelf.

Wordt het dit jaar (een) advent(ure)?

Willem Olierook

Taal is zo'n mooi en soms grappig iets, en dan bedoel ik in eerste instantie het Nederlands. Ik wilde een artikel over advent schrijven en ineens viel me het woord *adventure* te binnen. De naam advent komt van het Latijnse woord 'adventus', dat 'komst' betekent. 'Adventure' is een Engels woord (hoewel inmiddels ook in Nederland wel bekend) en het wordt doorgaans vertaald als avontuur. Ineens wist ik dat dit artikel een avontuurlijke reis moest gaan worden, met als bestemming Bethlehem (maar dat pas in de volgende editie). Eerst mezelf maar eens op de advent concentreren.

Vorbereiden op het kerstfeest

Eenvoudig gerekend begint de advent vier zondagen voor Kerstmis. Die vier zondagen hebben ook allemaal een (Latijnse) naam. Hoe kun je je nu goed voorbereiden op de komst van de Verlosser? Ik denk dat er twee invalshoeken zijn: je innerlijk en je uiterlijk voorbereiden. Misschien kunnen de namen (en de betekenis) van de vier zondagen mij/ons daarbij helpen.

1ste zondag: Levavi

Levavi of *ad te levavi* is een Gregoriaans introitusgezing voor de mis van de eerste zondag van de advent. Nu snap ik wel dat niet iedereen dit gezang kent dan wel makkelijk kan meezingen. Gelukkig vond ik een mooie uitvoering op het wereldwijde web:
<http://www.youtube.com/watch?v=VC4Bg3HIMys>.
Terwijl je luistert naar de mooie melodie, kan de eerste kaars ontstoken worden. Wat is er nu leuker

om dat te doen op een adventskrans die je zelf (al een paar dagen daarvoor) hebt gemaakt? Wat heb je nodig?

- een rieten kransje (kun je kopen bij bloemenwinkels, maar zelfs ook bij de Action e.d.);
- kerstgroen voor de krans;
- vier kaarsen van de goede grootte;
- kerstballetjes en andere decoraties naar smaak;
- asparagus (gespoten);
- ijzerdraad;
- een tang
- een lijmpistool (of bouillondraad) en
- een aansteker

Aan de slag! Zie:

<http://www.christmaholic.nl/adventskrans-maken-3-simpele-stappen/> En succes!

2de zondag: Populus Sion

Populus Sion is een Gregoriaans introitusgezing voor de mis van de tweede zondag van de advent en tevens de naam voor deze zondag van de advent. De tekst van het gezang is gebaseerd op Jesaja 30:19 en 30:30 en op Psalm 80:2. Ook voor dit gezang geldt dat je het niet zomaar even zingt, maar wederom trof ik een ingetogen uitvoering via Google:

http://www.youtube.com/watch?v=_Pqllx5w_24

Ik las de teksten waarop dit lied is gebaseerd om me te laten inspireren omtrent een passende activiteit. Deze sprak me het meest aan. Jesaja 30:19: "Volk van Sion, volk dat in Jeruzalem woont,

gij hoeft niet meer te wenen. Jahwe zal u genadig zijn, als uw roepen tot Hem doordringt; zodra Hij het verneemt, zal Hij u verhoren.” Dit deed me denken aan de Apeldoornse dak- en thuislozen en het fantastische werk dat de mensen van Sant’Egidio dag in dag uit verrichten. Op 30 september jl. bestond deze stichting vijftien jaar. Ik besloot hen te gaan steunen met een maandelijkse gift (het ‘slijk der aarde’ kan gelukkig voor veel positieve zaken worden benut).

3^e zondag: Gaudete

Gaudete (Latijn voor ‘verheugt u’) is een Gregoriaans introitusgezing voor de mis van de derde zondag van de advent en tevens de naam voor deze zondag van de advent. Na enig zoeken vond ik ook van dit gezang een heel mooie uitvoering:

<http://www.youtube.com/watch?v=GktsBwCdQUJ>. In het Nederlands luidt de tekst: “Verheugt u, altijd in de Heer, ik herhaal het, verheugt u! Dat uw bescheidenheid aan alle mensen bekend worde, want de Heer is nabij. Weest om niets bekommerd, maar laat al uw verlangens aan God kennen door het gebed.” Nu koesterde ik al een tijdje het verlangen om wat meer (buitenshuis) te gaan zingen (zingen is dubbel bidden heb ik wel eens gelezen). Als kersverse vrijwilliger bij Klein Geluk (ouderenzorg in Apeldoorn; twaalf locaties) hoorde ik dat men heel graag de bewoners wat meer muzikale activiteiten wil aanbieden. Na overleg met een heel goede vriend van me, gaan we op dinsdag, 12 december, de kerstviering op locatie

Juliana (waar veel dementerende mensen verblijven) opluisteren met kerstliederen.

4^e zondag: Rorate

Rorate is een Gregoriaans introitusgezing voor de mis van de vierde zondag van de advent en natuurlijk ook de naam voor deze zondag van de advent. De tekst van het gezang is gebaseerd op de oudtestamentische tekst: Jesaja 45:8. Dit is het bekendste lied waarvan ik verschillende uitvoeringen vond. Deze wat akoestiek betreft prachtige versie wil ik je niet onthouden: http://www.youtube.com/watch?v=f06qdhO_sEY. De Nederlandse tekst luidt: “Dauwt, hemelen, van boven; gij wolken, beregene de rechtvaardige: opdat de aarde zich zal openen en de Heiland eruit zal ontspruiten.” In de verzen die na deze tekst komen, maakt God zich bekend als de Formeerder, Degene Die alles geschapen heeft [“Ik ben het, Die de aarde gemaakt en de mens daarop geschapen heb; Mijn handen hebben de hemelen uitgespannen en aan al hun heer heb ik mijn bevelen gegeven.”]. Hoe ouder ik word, des te groter ook mijn fascinatie voor het onmetelijk grote en het minuscuul kleine. Als vierde ‘opdracht’ voor mezelf wil ik vanaf 2024 voor u/jou, lezer van *Laudato* (de naam klinkt me al steeds vertrouwder in de oren), een serie semiwetenschappelijke artikelen schrijven die over ‘de Schepping’ gaan. Er is genoeg literatuur voorhanden en – wie weet? – kan ik zo nu en dan met ‘een geleerde’ in gesprek gaan om de laatste ontdekkingen (en daaruit volgende vragen) door te nemen. Ik heb nu al zin in dit avontuur.

We zijn wereldburgers

Johan Gortworst

Aangeslagen door al het oorlogsgeweld van de afgelopen tijden herinnerde ik me opeens een affiche van Amnesty International uit de jaren tachtig, met de tekst:

Geschreven door de Nederlands-Tsjechische dichteres Jana Beramová (eenennegentig jaar). Zij ontvluchtte in 1948 haar geboorteland Tsjecho-Slowakije, samen met haar ouders. Zij maakte in Praag de bombardementen mee. De politie was op zoek naar haar anticommunistische vader. Het gezin vluchtte en trok lopend de bergen over, naar Duitsland, waar zij in een vluchtelingenkamp belandden. Uiteindelijk kwamen zij in Rotterdam terecht. Haar moeder pleegde later zelfmoord. Haar heimwee was te groot. Het affiche ligt nog steeds opgerold in een koker bij mij op zolder. Naar elkaar luisteren is op dit moment wel het moeilijkste dat er is, terwijl de problemen in de wereld alleen maar groter lijken te worden. Naast de oorlogen in Oekraïne en het Midden-Oosten hebben we met een klimaatcrisis te maken, die al vele slachtoffers heeft geëist. De polarisatie in de wereld neemt toe en met behulp van moderne technieken vinden er allerlei manipulaties plaats van de feiten. Je weet niet meer wie je kunt vertrouwen en geloven. Hoezo

naar elkaar luisteren? Het is om moedeloos van te worden. Het liefst zou je je willen terugtrekken in je woning en je afsluiten voor al die afschuwelijke beelden van onschuldige doden, vele gewonden en jammerende kinderen. De wereld aan haar lot overlaten.

'Together'

En juist in deze moeilijke tijden nodigde paus Franciscus jongvolwassenen uit alle kerken uit: kom naar Rome en bid met ons! Op initiatief van Taizé verzamelden duizenden jongeren zich op 30 september 2023 op het Sint-Pietersplein om samen voor de toekomst van de kerk te bidden. De bijeenkomst, 'Together', was bedoeld als bezinning op de synode die de dag daarop zou beginnen. Het samenzijn was ook een mooi vervolg op de Wereldjongerendagen in Portugal dit jaar. Omringd door katholieke, protestantse en orthodoxe kerkleiders werd er gezongen, uit de Bijbel voorgelezen en gebeden. Gebeden voor vrede in de wereld. Het was ontroerend om de ingetogenheid te zien van deze jonge mensen die in een heel andere wereld opgroeien dan de generatie van de kerkleiders op de trappen van de Sint-Pieter. De paus riep in zijn overweging op om als gelovigen één kudde te vormen, als kinderen van dezelfde vader, samen op te trekken, geroepen tot dezelfde hoop. 'Want alleen het geheel vormt de eenheid van allen.' In zijn overweging moedigde hij de jongeren aan om opnieuw te leren stil te zijn. Stilte is belangrijk en krachtig in goede en slechte tijden. In de stilte kun je bemoedigd worden op een manier die niet in woorden is te vatten. De paus vroeg ten slotte te bidden voor een kerk die gezuiverd is van geklets, ideologieën en polarisatie.

'Geroepen tot hoop'

Met die laatste krachtige oproep plaatste hij de kerk midden in de samenleving. Polariseratie bedreigt de wereldorde als geheel en ook de kerk. De paus begrijpt als geen ander dat het antwoord daarop de eenheid is van allen die lid willen zijn van die 'kudde die geroepen is tot hoop.' Hoop op een wereld van vrede en gerechtigheid. Die kudde wordt niet begrensd door landsgrenzen, want volgens de sociale leer van de kerk zijn katholieken veel meer wereldburgers dan staatsburgers. Het streven naar die rechtvaardige samenleving is volgens die leer niet alleen een taak voor de politiek en de staat. Een sterke staat biedt niet

vanzelfsprekend garantie op voldoende bescherming voor de kwetsbaren in de samenleving. We kennen de voorbeelden in eigen land. De kerk roept haar wereldburgers daarom op tot waakzaamheid. We hebben een eigen verantwoordelijkheid en de kerk stelt meer vertrouwen in het algemeen welzijn dat van onderop gestalte krijgt. We zijn immers volgens paus Johannes Paulus II (1987) 'werkelijk allen verantwoordelijk voor allen.'

Oefenen in dialoog

'Wereldburgers'. Wat een uitzonderlijke visie. Met weggijken en je afsluiten komen we er niet. In tegendeel, je speelt de mensen die het geweld prediken en verheerlijken, alleen maar in de kaart. Het antwoord daarop is de dialoog, het gesprek aangaan, met elkaar blijven praten. De pijn van de ander voelen. Wellicht valt er hoop en troost te putten uit de gedachte dat er wereldwijd veel jonge mensen zijn, die zich willen laten inspireren

door de boodschap van de liefde voor elkaar en voor de schepping. Zij zijn onze toekomst. Die jongeren zijn in letterlijke zin al wereldburgers, omdat zij razendsnel over de wereldbol met elkaar communiceren. Zij zochten elkaar in Rome op. En ook door mensen, zoals paus Franciscus, die tegen de trend van het nihilisme en cynisme in, aan een kerk bouwt van luisteren naar elkaar en dialoog. Dat vraagt oefening, want we zijn net getraind in het elkaar de mond snoeren met onliners als 'zeggen wat je denkt.' Wellicht probeert de paus met zijn streven naar een kerk waarin de leden elkaar goed verstaan, een voorbeeld te geven aan de wereldleiders. 'Als wij als kerk daartoe in staat zijn, dan kunt u het ook. Het is namelijk de enige weg naar vrede en gerechtigheid.'

Over het leven van Jana Beranová is dit najaar de 2Doc Kort documentaire 'Vluchtval' verschenen. Deze is via NPO Start terug te zien.

Sint-Maarten

Ernst Paul Niessen

Op 11 november is het weer zover: Sint-Maarten. In Apeldoorn, maar ook in andere woonplaatsen en regio's, gaan kinderen 's avonds weer met lampionnetjes de straat op, begeleid door enthousiaste mama's en papa's en een enkele buurman of buurvrouw. Buurtbewoners die niet meedoen, zetten een emmer ondersteboven voor de deur en de andere straatbewoners die meedoen – zulks op grond van in de buurt en in de straten verspreide notities van organiserende ouders – openen de deur en zien dan een groepje peuters en kleuters, soms met hun iets oudere broertjes of zusjes in hun gezelschap, op het tuinpad staan om een liedje te zingen:

“Sint-Maarten, Sint-Maarten,
De koeien hebben staarten
De meisjes hebben rokjes aan
Daar komt Sinte Maarten aan!”

Het is dan de gewoonte om de kinderhanden te vullen met allerhande snoepgoed. Het tafereel kan zich op die avond wel drie of vier keer herhalen,

omdat steeds andere groepjes kinderen met hun ouders langskomen.

Waar komt die traditie vandaan en waarom leeft zij juist de laatste jaren ineens op? Het antwoord op de eerste vraag laat zich zoeken in diverse domeinen van het wereldomvattende internet, maar naar het antwoord op de tweede vraag is het gissen. Ik weet wel dat met de al jaren in gang zijnde secularisatie de samenleving ver(der) weg is komen te staan van tradities die verband houden met christelijke feestdagen of heiligendagen. Sinterklaas – formeler gezegd: Sint-Nicolaas – is zo'n traditie die in haar inhoud en uitvoering bedreigd wordt. Ik weet inmiddels dat mensen altijd behoefte zullen hebben en houden aan gezelligheid en een zin- en betekenisvol bestaan, in plaats van te moeten leven in de kille en naargeestige schaduwen van de sleur en goedkoop vermaak op sociale media.

In het dagelijkse leven ben ik, naast vader van twee kinderen en parochiaan van de Franciscusparochie,

instructeur bedrijfshulpverlening. Dat is een boeiend beroep waarin ik kennis en vaardigheden uit mijn professionele ervaring deel met andere mensen en wel zodanig dat zij daarmee hun voordeel kunnen doen binnen hun bedrijf. Zo geef ik instructie aan werknemers van diverse bedrijven, instellingen en overheidsinstanties. Onder hen bevinden zich af en toe ook medewerkers van de gemeente Utrecht, aan wie ik dikwijls vraag of zij bekend zijn met de betekenis van het gemeentewapen. Het antwoord luidt dan altijd 'nee' of zij hebben vaag een beeld van dat gegeerde gemeentewapen. Tussen de blus oefeningen door vertel ik hun het volgende verhaal:

“Lang geleden zat een Romeins soldaat te paard. Hij heette Ma(a)rten van Tours. Met zijn paard passeerde hij een arme, naakte en behoeftige man. Hij kreeg medelijden met hem, sneed met zijn zwaard de helft van zijn rode, Romeinse mantel af

en bedekte daarmee de arme, naakte en behoeftige man. Het was een daad van barmhartigheid. Welnu, die schuin afgesneden mantel, de rode geer, vindt men terug in het gemeentewapen van Utrecht. Sint-Maarten is de schutspatroon van Utrecht.”

De monden, ook van hen die niet uit Utrecht komen, vallen open van verbazing. Zo ook de monden van de ouders der kinderen die op de stoep diezelfde Sint-Maarten oproepen in hun liederen als ik hun datzelfde verhaal vertel. Hoe ik dat weet? Ik ben katholiek en ik vertel graag iets meer over mijn geloof... Telkens is mijn indruk dat ook die mensen een stukje kennis als een soort zaadje meenemen naar huis, waar het, naar ik hoop, wortel schiet. Ik zie het geven van die informatie als het schuin afscheuren van mijn rode mantel om daarmee de behoeftige en zoekende mens te bedekken.

Uitnodiging voor de *Dag van het Jodendom*

Elk jaar wordt in de Katholieke Kerk, o.a. in ons land, de *Dag van het Jodendom* gehouden. Deze is bedoeld om ons te verdiepen in de Joodse wortels van ons katholiek geloof alsook om Joden te ontmoeten, van hen te leren en elkaar te verrijken (zie voor meer informatie de website van de *Katholieke Raad voor het Jodendom*: <https://katholiekeraadjodendom.nl/>).

Thema: Lef

Voor 2024 is gekozen voor het thema *Lef*. Dit woord komt uit het Jiddisch en is afgeleid van het Hebreeuwse *lev* wat *hart* betekent. Wij associëren *lef* met *moed*. Het vraagt moed om voor een ander in verdrukking op te komen. Een sprekend voorbeeld daarvan is de aartsbisschop van Utrecht tijdens de Tweede Wereldoorlog, de latere kardinaal dr. Jan de Jong. Hij had het lef om zich publiekelijk te verzetten tegen de Jodendeportaties. Ook in onze tijd wordt lef gevraagd, onder meer om antisemitisme en vreemdelingenhaat tegen te gaan en te werken aan vertrouwen en verbinding, over eigen grenzen heen.

Wanneer en waar?

Datum: woensdag 17 januari 2024

Aanvang: 14.00 uur - Eindtijd: 17.00 uur
De locatie zal omwille van de veiligheid later bekend gemaakt worden.

Opgave

Voor deelname is opgave vooraf noodzakelijk - dit kan t/m 12 januari a.s. - bij mevrouw Manon Seegers, receptionist Aartsbisdom Utrecht: receptie@aartsbisdom.nl of telefonisch via 030-2361570 (op werkdagen, behalve woensdag, van 9:15-12:30u en 13:00-16:30u).

Er is plaats voor 175 personen. Hopelijk zullen velen gehoor geven aan deze uitnodiging!

Haagwinde

Harrie Huis in 't Veld

Als onze agenda het toestaat, gaan we er graag op uit in onze mooie provincie Gelderland. We fietsen, en daar zijn we best een beetje trots op, nog steeds zonder trapondersteuning, maar dragen dan wel weer een helm voor het geval er onverhoopt wat gebeurt. Als we op een bankje zitten om wat te drinken zien we prachtige witte bloemen tussen het onkruid en de brandnetels groeien. Een mooie schepping zo lijkt het, maar het is bij nader inzien de haagwinde. Het is woekerend onkruid dat via ondergrondse wortels blijft doorgroeien en alles waar het zich op vastzet bijna verstikkend in zijn greep heeft. Het ziet er mooier uit dan het is, maar is dat niet zo met alles in onze huidige samenleving?

Iedereen doet zich graag mooier voor dan hij of zij is, dat wordt natuurlijk aangemoedigd door de sociale media, bloggers en vloggers heten deze mensen. In het verleden maakte je een foto met je camera van een ander, tegenwoordig maakt men selfies met de mobiele telefoon. Een ontwikkeling die niet meer weg te denken is uit onze samenleving, maar de bijwerkingen vind ik lastig te accepteren.

Individualiteit krijgt voorrang boven het collectief, dat is zelfs in onze kookgewoontes terug te vinden. Mijn moeder kookte voor het gezin een grote pan verse soep, daarna kwamen de fabriekspakjes: 'zes borden uit een pak'. Tegenwoordig is het: 'cup-a-soep' geschikt voor één persoon. Zelfs onze pensioenregelingen gaan binnenkort van collectief naar individueel. Ik leef niet in het verleden en vroeger was alles echt niet allemaal beter, het was anders. Toch trekt de huidige individualisering een sterke wissel op veel mensen. Mensen laten zich beïnvloeden door reclame, mode en stellen eisen aan zichzelf die soms helemaal niet nodig zijn.

Onze geloofsgemeenschap stelt geen eisen, die vraagt om solidariteit. Dat is wat anders, denk ik. Samen op weg gaan in het leven zonder opdringerig te zijn, aandacht voor elkaar en erkennen dat ons leven niet maakbaar is zoals velen ons willen doen geloven. Ik heb ook moeten leren dat ambitie in je werk een groot goed is, maar niet ten koste van alles en iedereen mag gaan. Ons katholieke geloof biedt de mogelijkheid, als je er tenminste in gelooft, om fouten te maken in het leven die je worden vergeven. Jezelf rust en ruimte geven om daarover na te denken en om, misschien wel het moeilijkste punt, vergeving vragen. Daarmee is de weg vrij om verder te gaan, maar geloven doen we samen.

Natuurlijk beleef ik individueel mijn geloof maar samen vormen we de geloofsgemeenschap en ja, ik realiseer mij dat het al meer dan tweeduizend jaar oud is, maar nog steeds actueel. Zeker in een wereld die grote moeite heeft met het erkennen van fouten en vind dat alles maar moet kunnen. Onze wereld is met al haar technologische middelen amper in staat vrede en gerechtigheid te brengen dus misschien moeten we wat minder modern willen doen. Onze wereld lijkt op een haagwinde. Ik hoop dat u de schoonheid ervan mag ervaren, maar dat het niet verstikkend op u gaat werken.

De digitale adventsretraite 2023 van de jezuieten

Baan een weg voor de Heer (Jesaja 40:3) is de titel van de digitale adventsretraite in 2023. De retraite gaat op 3 december van start, de eerste adventszondag. Het gebedstraject eindigt met Kerstmis. Het is de negentiende, digitale retraite van de jezuieten. Ruim twintigduizend mensen zullen eraan deelnemen. De teksten zijn geschreven door jezuïet Bastiaan van Rooijen.

Het jaarlijks terugkerende gedachtenisfeest van Jezus' komst helpt ons open te komen voor de wijze waarop God binnenkomt in onze eigen levens. "Deze retraite heeft als doel ons gevoelig te maken om een uitnodiging te horen: de uitnodiging om op weg te gaan naar het feest van de geboorte van Jezus", zegt auteur van de digitale retraite Bastiaan van Rooijen sj. "Dit is een persoonlijke weg. Uw weg. Er zijn immers evenveel wegen richting God als er mensen zijn. Naar wij hopen kunnen de dagelijks aangeboden Bijbelteksten en gebedspunten u op uw weg inspireren."

Hoe deelnemen?

U kunt u voor deze gratis, digitale retraite inschrijven via <http://www.adventsretraite.org>. Deelnemers van de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmail met Bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om de adventsperiode en de menswording van God intenser te beleven.

Enkele citaten van deelnemers aan de vorige digitale retraite:

- "De digitale retraite heeft structuur aan mijn bidden gegeven en het ordende mijn innerlijk leven."

- "Een zinvolle begeleiding om op gestructureerde wijze gebed in te plannen én vol te houden."
- "Ik deed de retraite samen met mijn man. En het heeft mooie gesprekken opgeleverd."
- "Ik kom niet tot werkelijk mediteren, maar zo'n dagelijkse speldenprik doet me goed: een klein moment van aandacht en bezinning."

Een productie van ignatiaansbidden.org

ignatiaansbidden.org verzorgt jaarlijks twee digitale retraites, een voor de advent en een voor de veertigdagentijd. Ons doel is mensen te helpen in hun gebed tijdens de speciale tijden in het kerkelijk jaar, om zich bewuster te worden van Gods aanwezigheid in hun leven.

Adventskalender 2023

3 december

Kerst met de Heilige Franciscus. Weet je nog wie hij was? Kijk een filmpje over hem op de website!

4 december

Even lekker kleuren. Print de kleurplaat van Franciscus en kleur hem in! Welke kleur is zijn mantel?

5 december

Waar verheug jij je op? Kijk het filmpje van Kleine Uil. Kom erachter waar Kleine Uil zich op verheugt.

6 december

Maak een lange boswandeling en zoek 5 grote dennenappels. Laat ze thuis drogen.

7 december

Breng de os en de ezel vast naar de stal. Kun jij ze de weg wijzen door het doolhof? Kijk voor de puzzel op de site.

De eerste kerststal

Franciscus van Assisi leefde in een tijd waarin maar heel weinig mensen konden lezen en schrijven.

Hij wilde de verhalen uit de Bijbel heel dicht bij de mensen brengen. Hij vroeg de Paus of hij een kerkdienst buiten de stad mocht leiden, bij een grot. Dat mocht. Dat was nog nooit gebeurd!

De boeren buiten de stad gebruikten grotten als stal. Franciscus vond een grot waar een os en een ezel stonden en in hun voerbak legde hij een pop.

Hij nodigde de mensen uit het stadje uit om de kerkdienst bij de grot bij te wonen. Iedereen begreep meteen dat de pop het kindje Jezus was. Het was alsof het kerstverhaal tot leven kwam. Nog altijd zetten we elk jaar een kerststal op en stappen we zo het verhaal van de geboorte van Jezus binnen. Dankzij Franciscus dus, want hij was de eerste die dat deed.

8 december

Franciscus hield van dieren. Maak bont - gekleurde vogels die je in de boom kunt hangen. Kijk op de site voor de uitleg!

9 december

De dennenappels zijn nu wel droog. Versier ze met nepsneeuw en gekleurde balletjes. Het is net een kerstboompje!

10 december

Lees het verhaal van de os en de ezel die zomaar ineens visite kregen in de grot waar ze woonden.

11 december

Print de kleurplaat van de os en de ezel en kleur ze in. Is jouw os grijs, bruin of misschien wel kerstrood?

12 december

Vol verwachting kijkt Kleine Uil uit naar de dingen die komen gaan. Kijk je mee met Kleine Uil en zijn vriendjes?

13 december

Hup naar buiten! En zoek een stevige tak van ongeveer 50 centimeter lang. Even laten drogen!

14 december

Tijd voor een raadsel. Kun jij raden welk kerstliedje we zoeken? Oh, zing natuurlijk meteen even de liedjes.

Adventskalender 2023

15 december

Maak van vilt een os en een ezel. Wil je weten hoe? Vind de uitleg en het patroon op de website.

16 december

Knip sterren uit geel karton, maak deze met draad vast aan de gevonden tak en hang de tak op.

17 december

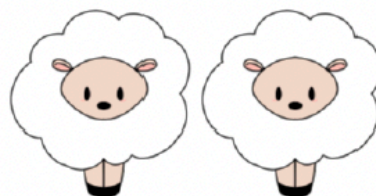
Lees het verhaal van het schaapje dat in het veld staat en engelen hoort zingen.

18 december

Kleur een hele kudde schaapjes en hun herders. Geef de tekening aan iemand die je lief vindt.

19 december

Kleine Uil vertelt over Jozef en over nodig zijn. Waarmee kun jij iemand helpen? Wie heeft jou nodig?

20 december

Ga naar het park en zoek naar eikeltjes. Kun je ook eikeltjes vinden waar het hoedje nog op zit? Neem die ook mee!

21 december

Verbind de puntjes op het puzzelblad en kijk wie er tevoorschijn komt. Kun je alle nummertjes vinden?

Eerste Kerstdag

Kijk op kerstochtend samen naar Kleine Uil en zijn vrienden die vertellen over de geboorte van kindje Jezus. Samen zingen ze een kerstliedje. Zing je ook mee?

Kijk voor de link naar het filmpje op:

www.franciscusparochie.com

22 december

Maak schaapjes van vilt en zet ze bij je kerststal. Of bij de kerststal van oma en opa. Dat mag natuurlijk ook.

23 december

Maak met de gevonden eikeltjes kleine poppetjes. Mag met glitter! Kijk op de website voor inspiratie.

24 december

Kijk het filmpje over de Heilige Familie. De link staat op de website van de Franciscusparochie.

Zalig
Kerstfeest
allemaal!

Werkgroep
Kind & Kerk
Tekeningen:
Charlotte
Hoogerhuis

Vijftien jaar Sant'Egidio in Apeldoorn

Ronald Dashorst

Verjaardag

Zaterdag 30 september hebben wij in de Onze Lieve Vrouwekerk stilgestaan bij vijftien jaar Sant'Egidio in Apeldoorn. Er waren veel vrijwilligers aanwezig en vrienden van de straat die wij ontvangen bij de Franciscustafel en bij de Bakfiets van het Straatteam. Dankbaarheid stond centraal bij wat we kunnen doen voor de armen van de stad. Aan het begin van de viering is kort geschetst hoe het allemaal begonnen is en hoe zich de activiteiten organisch ontwikkelden. We laten ons hierbij leiden door de heilige Geest, we zijn spontaan ingegaan op de nood die wij zien in de stad en we gaan dankbaar in op wat ons wordt aangeboden om daaraan iets te doen. De start was in 2008 met een fototentoonstelling 'De Ongeziene gezien' en een bezoek aan de gemeenschap van Sant'Egidio in Antwerpen, de week na Pasen. Geraakt door de mooie gemeenschap daar, de hartelijke inzet voor de armen en de mooie liturgie, toen nog in de Maria Magdalenakapel, keerden wij met een brandend hart, als Emmaüsgangers, terug naar Apeldoorn. Daarna kwamen Filip en Dirk regelmatig naar Apeldoorn voor het gebed en het opzetten van de diensten voor de armen.

Van de prijs voor de fototentoonstelling kochten wij in 2010 een bakfiets en het Straatteam was geboren. Via een oproep om in de winter van 2011 handschoenen en sjaals in te zamelen begonnen wij een kledingbank, eerst achter in de Fabianuskerk, later in de Sebastiaanschool en nu op de plaats waar we nu zitten aan de Oude Beekbergerweg. Door het aanbod van praktijkschool De Boog zijn wij in 2013 begonnen met de Franciscustafel, het restaurant voor dak- en thuislozen. Vredeswandeling, gebed voor de Martelaren, mooie contacten met Vluchtelingen, Zwerfjongeren en eenzame Ouderen ontstonden ook in al die jaren.

Dankbaar kijken wij terug op de vijftien jaren, dankbaar voor alle vrijwilligers die zich enthousiast en liefdevol inzetten voor de armen, dankbaar voor de ondersteuning en goodwill van veel mensen die ons financieel ondersteunen, dankbaar voor de kerken, de gemeente, de vele bedrijven en organisaties die dat ook doen. Dankbaar voor de mooie vriendschappen die zijn ontstaan met de mensen die wij ontmoeten in de verschillende

diensten. Dankbaar voor de inspiratie die wij mochten ontvangen in ons gebed, dankbaar voor alles wat ons is toevertrouwd. Wij hebben gebeden om zegen voor de komende jaren en vragen om ontferming voor alles wat er niet goed is gegaan de afgelopen jaren. Ontroerd waren wij door de geschenken die we kregen.

Icoon van het gelaat van Christus

De icoon is een geschenk van de internationale gemeenschap aan Apeldoorn. De schrijver van de icoon is een Oekraïense man, Feodosi van de gemeenschap van Sant'Egidio in Kyiv. Het origineel, uit de zeventiende eeuw, hangt in het kerkje van Sant'Egidio in de Romeinse wijk Trastevere. In het gebed van Sant'Egidio komen we over de hele wereld in alle gemeenschappen samen voor deze icoon om te bidden voor de vluchtelingen van het Oekraïense volk dat nog steeds wacht op een toekomst van vrede. We komen samen om te bidden voor de armen en voor de vrede.

Zeger Polhuijs, priester van Sant'Egidio, heeft een mooie preek gehouden en heeft als afsluiting de icoon voor het altaar gezegend.

Aan het eind van de viering heeft Hilde Kieboom, de voorzitter van Sant'Egidio uit Antwerpen, een

slotwoord gehouden waarin zij inging op het gelaat van Jezus op de nieuwe icoon, dat een persoonlijke richting geeft aan ons gebed. Opdat wij ons allemaal laten raken en inspireren door het gelaat van Christus. Deze icoon ziet de tranen van de moeders en de weduwen. Deze icoon heeft de wanhoop gezien van wie alles verliest. Deze icoon voelt de pijn van de hardheid, van de wrok, van de haat. Het samenkomen rond het gelaat van Christus vergroot ons hart en zet ons aan om elkaar als broeders en zusters te ervaren en zorg te dragen voor elkaar.

Beeldje van de dakloze Jezus

Naar aanleiding van Matteüs 25: "Voorwaar, Ik zeg u: al wat gij gedaan hebt voor een dezer geringsten van mijn broeders, hebt gij voor Mij gedaan" is dit beeld gemaakt. Een beeld dat in ware grootte voor het kerkje van Sant'Egidio in Rome staat, en ook in Antwerpen en Amsterdam. Wij hebben van de gemeenschap in Nederland een replica gekregen voor op het altaar van Franciscus, het altaar van de armen. Het altaar is aan het slot van de viering van de verjaardag ingewijd. Het zal een plaats zijn waar we het leed en de vreugde van de daklozen kunnen gedenken.

Kledingbank

Vorige maand zagen we ruim zevenhonderd gasten bij de kledingbank, met de winter in het zicht zijn er al veel winterjassen gegeven. Gelukkig hebben we nu nog enkele in voorraad, die we in het vorig seizoen van u kregen. Voor de heren en de jongens is de voorraad bijna op, terwijl de kou nog moet komen. De komende tijd ontvangen we heel graag nog winterjassen voor heren en kinderen, maar ook alvast zomerjassen voor volgend jaar. Daarbij zijn we op zoek naar handdoeken en keuken- en theedoeken. Wilt u de goederen brengen op een maandag tussen 10.00 en 15.00 uur? Met veel dank namens onze gasten!

Eerste communie

Liefst 32 kinderen waren bij de start van de voorbereiding op de eerste communie en dat worden er meer, want niet iedereen kon er op de eerste woensdag bij zijn. Sommigen vonden het spannend, anderen voelden zich meteen thuis. Elni oefende met de kinderen het Onze Vader. Natuurlijk mocht er nog flink gespiekt worden op het blaadje dat in de uitgedeelde multomap zat. We leerden elkaar een beetje kennen met een naamspelletje. Mariska vertelde over de Bijbel. Dat lijkt wel een bibliotheek die vol staat met boeken met verhalen over God, Jezus en hun omgaan met de mensen en de wereld. In de kerk zochten we een aantal van deze verhalen op, op de muren, de ramen en het altaar.

Alle kinderen kregen een mooie bijbel mee, als onderdeel van het voorbereidingsprogramma en om thuis lekker in te lezen.

Vormsel

De voorbereiding op het heilig Vormsel is ook gestart. Op vrijdag 13 oktober kwamen vijftien kinderen van rond de 11 of 12 jaar met hun ouders in het parochiehuis samen voor de informatieavond. De ouders en kinderen bespraken in groepjes wat zij eigenlijk verwachtten van het Vormsel. Daarna vertelde pastoor Henri over de betekenis van de sacramenten.

Mariska en Remco gaan de vormselvoorbereiding begeleiden. Deze bestaat uit een aantal bijeenkomsten op woensdagmiddag waarin een belangrijk thema uit het katholieke geloof centraal staat. Ook is er twee keer een laagdrempelige 'Open deur Mis', waarin de vormelingen een eigen rol kunnen spelen. De eerste staat gepland voor 17 december. Daarnaast gaan we in Utrecht op bezoek in het aartsbisschoppelijk paleis van kardinaal Eijk en maken we kennis met het werk van Sant'Egidio.

Eindpunt van dit alles is de vormselviering op zondag 1 juni met kardinaal Eijk. Maar eerst gaan we op vrijdag 10 november gezellig met elkaar kennismaken!

Christelijk Noodfonds Apeldoorn

Het Christelijk Noodfonds Apeldoorn is een diaconale samenwerking tussen een groeiend aantal kerken en gemeenten in Apeldoorn (tien op dit moment). De doelstelling van de hulpverlening is het bieden van een bijdrage aan de structurele verbetering van de leefomstandigheden van de hulpvragers. Alle inwoners van Apeldoorn kunnen bij het CNAP een beroep doen op een handreiking in de vorm van een lening, een gift of goederen. Hulp wordt geboden als overheids- en maatschappelijke organisaties op korte termijn geen mogelijkheden kunnen bieden. Het CNAP werkt bijna uitsluitend met vrijwilligers.

Goederenbank

Als Christelijk Noodfonds Apeldoorn zijn we erg blij met uw (financiële) ondersteuning. Hierdoor hebben we de afgelopen jaren honderden huishoudens binnen de gemeente Apeldoorn kunnen helpen. Binnen de aangesloten kerken en/of geloofsgemeenschappen wordt er regelmatig voor ons gecollecteerd. Wellicht is niet bij alle kerkleden bekend dat we ook goederen en witgoed innemen. Deze tweedehands goederen stellen we dan weer beschikbaar aan mensen die hieraan dringende behoefte hebben door onvoldoende financiële middelen. In de afgelopen tijd hebben we te maken gekregen met een sterke toename van hulpvragen voor goederen. We merken dat de armoede toeneemt. Vanwege de goede samenwerking met Kringloopwinkel De Hofstad konden we tot voor kort goed hierin voorzien. Ondanks deze samenwerking kan niet altijd aan de toenemende vraag voldaan worden. Daarom willen we graag binnen uw gemeente een oproep doen voor (tweedehands) goederen en vooral voor witgoed, in de vorm van wasmachines, koelkasten, vriezers, kookplaten en fornuizen. Er is echter ook is er veel behoefte aan (dames)fietsen. Daarnaast hebben we behoefte aan de invulling van een tweetal vacatures:

1. iemand die fietsen kan repareren;
2. iemand die in voorkomende gevallen een diagnose kan stellen of een wasmachine

nog gerepareerd kan worden en die machine eventueel zelf kan maken.

De goederen die aangeboden worden, hoeven niet gebracht te worden. Deze worden door vrijwilligers van de goederenafdeling van het CNAP bij u opgehaald.

Leden die witgoed, fietsen, meubels of anderszins beschikbaar willen stellen of meer informatie willen over de vacatures, kunnen daarvoor contact opnemen met:

Martin Baas, coördinator goederen
(06) 58 91 77 93

goederenbank@cnap-apeldoorn.nl

of het algemene telefoonnummer CNAP
(06) 19 18 53 43

Vrijwilliger communicatie

Het CNAP zoekt een vrijwilliger communicatie (m/v):

- vormgeven en beheren van de communicatiemiddelen (model formulieren, uitdeelblaadjes, webstek, publiciteitsacties, inzet sociale media);
- advisering van het bestuur t.a.v. communicatie en publiciteit;
- advisering van secties Hulpverlening en Goederenbank t.a.v. communicatie en publiciteit.

Wat vragen wij?

- diaconale affiniteit;
- ervaring met communicatie en grafische vormgeving;
- contacten met beheerder van de webstek;
- twee dagen per maand (indicatief).

Ben je geïnteresseerd, neem dan contact op met:

Bas van der Stelt, secretaris van het CNAP

secretaris@cnap-apeldoorn.nl

(06) 40 81 93 55

CNAP

CHRISTELIJK NOODFONDS APeldoorn

DIENEN

Kerstactie van NaastenhulpVoorst

voor iedereen in de gemeente Voorst

Stichting NaastenhulpVoorst organiseert dit jaar een actie rond de kerstdagen. De stichting wil de inwoners van de gemeente Voorst die het in deze tijd op financieel of sociaal gebied lastig hebben een kerstattentie aanbieden. NaastenhulpVoorst heeft geen lijst met mensen die een steuntje in de rug met een kerstattentie kunnen gebruiken. Daarom heeft NaastenhulpVoorst uw steun nodig. Kent u iemand die een kerstattentie kan gebruiken? Of kunt u zelf een kerstattentie goed gebruiken? Laat dit dan vóór 15 november 2023 aan NaastenhulpVoorst weten.

Met Kerst willen we er voor elkaar zijn. Stichting NaastenhulpVoorst staat graag alvast even stil bij de kerstdagen. Voor veel mensen zijn dit 'speciale dagen'. Naast het vieren van het kerstfeest, willen we er tijdens deze dagen ook graag voor elkaar zijn. Dat kan door een bezoek te brengen aan familie en/of kennissen, maar ook door een gebaar of attentie. Daarom organiseert NaastenhulpVoorst deze kerstactie.

Wat doet stichting NaastenhulpVoorst? NaastenhulpVoorst is een samenwerkingsverband van kerken in de gemeente Voorst. De diaconieën en caritaswerkgroepen in de gemeente Voorst werken samen om iets te doen voor mensen die het niet breed hebben. En voor mensen die in moeilijke omstandigheden leven. Heeft iemand hulp nodig, zowel materieel als sociaal, dan komt NaastenhulpVoorst in actie. De hulp is eenmalig of tijdelijk. En het maakt niet uit of de persoon wel bij een kerk hoort of niet.

Aanmelden vóór 15 november 2023

U kunt iemand anders aanmelden, of u zelf aanmelden, door een e-mail te sturen naar info@naastenhulpvoorst.nl of door een briefje in te leveren in een envelop met vermelding "NaastenhulpVoorst Kerst 2023" op één van de volgende adressen:

- Kerk Klarenbeek, p/a Het Boshuis Klarenbeek, Kerkweg 2
- Kerk Nijbroek, Dorpsplein 8
- Kerk Terwolde, p/a Dorpsstraat 83
- Kerk Twello, Kerklaan 18
- Kerk Twello, Dorpsstraat 8
- Kerk De Vecht, p/a Beentjesweg 14
- Kerk Voorst, p/a De Voorhof, Rijksstraatweg 65
- Kerk Wilp, p/a bakker Gerrits, Rijksstraatweg 46

Kerstactie financieel ondersteunen?

Het is ook mogelijk om de kerstactie financieel te ondersteunen. Uw gift is van harte welkom op bankrekeningnummer NL70RABO 0301 4952 62 t.n.v. Stichting NaastenhulpVoorst. Kijk op naastenhulpvoorst.nl voor meer informatie.

DIENEN

The Armed Man in de Onze Lieve Vrouwekerk

Ronald Dashorst

Op zaterdag 16 september is de Vredesweek op een indrukwekkende en mooie manier geopend door wethouder Danny Huizer en een concert van het Jongkoor van het Apostolisch Genootschap in de Onze Lieve Vrouwekerk. Zij hebben het muziekstuk "The Armed Man: A Mass For Peace" van componist Karl Jenkins ten gehore gebracht onder begeleiding van een combo van professionele muzikanten. Het was een erg indrukwekkende middag en een mooie samenwerking tussen religies. Imam Burak Kilik was aanwezig om op te roepen tot gebed en het gebed voor vrede is door mij uitgesproken, met het noemen van de namen van landen waar oorlog is en het aansteken van de kaarsen door Veronica en Mariya. De indringende muziek en beelden, die door de componist zelf zijn uitgezocht, hebben veel mensen diep geraakt en ontroerd. Met name ook de Oekraïense gasten die hierbij aanwezig waren.

UIT HET BESTUUR

Van de bestuurstafel

Leo Looman, vicevoorzitter

De vakanties zijn achter de rug en we zijn als bestuur alweer enige tijd onderweg. Diverse activiteiten zijn weer opgepakt en nieuwe beleidsvoornemens zijn opgestart. Zo ook de verslaglegging of, zoals u wilt, de informatievoorziening vanuit uw parochiebestuur. Vanaf nu zult u in iedere editie van ons parochieblad *Laudato* een kort verslag aantreffen, waarmee wij ons als bestuur bezighouden.

Om met ons parochieblad *Laudato* te beginnen. Ik ben blij u te kunnen melden dat onder onze opbouwwerker Remco van Mulligen, die interim-hoofdredacteur van *Laudato* is, zich een redactieteam aan het vormen is. In dit blad ziet en leest u de eerste resultaten van de inspanningen van het nieuwe redactieteam. Er moet nog veel gebeuren achter de schermen, zoals bijvoorbeeld de definitieve vormgeving, het maken van een keuze voor de drukker, het opstellen van een jaarkalender met verschijningsdata en het inregelen van de verspreiding van het blad. Begin 2024 zal het definitieve parochieblad gepresenteerd worden. Ik spreek namens het bestuur mijn dank uit aan de vrijwilligers die deze belangrijke werkzaamheden voor de komende tijd op zich hebben genomen. Wist u dat iedere zes weken ongeveer drieënzeventighonderd huishoudens in onze parochie het parochieblad aangereikt en/ of bezorgd krijgen? Dat is een enorm aantal! De bezorging wordt gedaan door vrijwilligers, door weer en wind. Als u interesse hebt om te helpen met de bezorging, meld u aan via het centraal secretariaat, want... vele handen maken licht werk.

Communicatie vinden we als bestuur belangrijk. Naast het parochieblad hebben we onze website en de wekelijkse, digitale nieuwsbrief. We merken dat deze digitale nieuwsbrief in een behoefte voorziet. Dit blijkt uit het feit dat de lezer van de digitale nieuwsbrief naast het artikel dat de lezer heeft geopend op de website, gemiddeld nog vier artikelen heeft bezocht op de site. Achter de schermen zijn wij als bestuur druk doende om de gehele communicatie van en naar de parochie steeds verder te verbeteren. Wij zijn daarom ook erg blij met de adviezen, de verzoeken en de terugkoppeling die we krijgen om onze communicatie te verbeteren. Als bestuur vragen we u, indien u tips, adviezen of andere opmerkingen hebt over de communicatie, dit aan ons te blijven doorgeven.

Een groep bouwdeskundigen binnen onze parochie heeft de afgelopen periode hard gewerkt om een meerjarenplan op te stellen voor het onderhoud van de gebouwen. Onze complimenten voor deze medeparochianen die hiervan een uitermate gedegen en naar onze mening goed en gedetailleerd plan hebben gemaakt. Dit meerjarenonderhoudsplan is inmiddels ter goedkeuring voorgelegd aan de afdeling bouwzaken van het bisdom.

De afgelopen periode zijn we als bestuur tevens bezig geweest met voorbereidende werkzaamheden om de financiën en de parochieledenadministratie van alle locaties te gaan samenvoegen. Dit met als doel om vanaf 2024 ook op dit vlak één parochie te zijn. Daarnaast hebben we onze pastoor mogen ondersteunen op zijn reis naar de wereldjongerendagen in Portugal afgelopen zomer. In de vorige aflevering van *Laudato* hebt u een uitgebreid verslag kunnen lezen over deze reis. Op dit moment zijn er plannen om in 2025 naar de jongerendagenbijeenkomsten in Rome te gaan, (een oproep en initiatief van paus Franciscus) en

mogelijk in 2027 naar Seoul. Hoe deze plannen gestalte gaan krijgen, staat nog in de sterren geschreven, maar de wil en inspiratie zijn er.

We zien en merken dat de behoefte aan spiritualiteit en gebed onverminderd groot is. De manier waarop we ons geloof beleven, is voor eenieder anders en we merken dat er ook steeds meer behoefte is aan meer variëteit. Dit maakt dat wij als bestuur het ook bijzonder waarderen dat ons bisdom vele initiatieven ontplooit om na te denken hoe we als geloofsgemeenschap een missionaire kerk kunnen zijn. In het voorjaar is een aantal bestuursleden naar een bijeenkomst geweest over de missionaire kerk in Veenendaal. U hebt al een paar keer in de nieuwsbrief en in *Laudato* hierover kunnen lezen. De afgelopen weken zijn er enkele digitale bijeenkomsten geweest over de financiering en de organisatie-eisen waaraan moet voldaan worden om de missionaire kerk te laten slagen. Voor ons bisdom is in november een bijeenkomst gepland om daarover verder van gedachte te wisselen.

Ik ben dan ook echt trots op onze geloofsgemeenschappen die de handschoen hebben opgepakt. Onze toekomst maken wij namelijk gezamenlijk. Laten we ons door het gebed verbonden voelen en samen verder gaan bouwen een de Sint Franciscus geloofsgemeenschap.

Nieuws uit de parochie

Onze Lieve Vrouwekerk Apeldoorn (eucharistisch centrum)
Hoofdstraat 18
7311 KB Apeldoorn
Telefoon: 055 5266500

Secretariaat: Stationsstraat 13, 7311 NL Apeldoorn
Geopend maandag t/m donderdag 9.00 - 12.00 uur
Mail: apeldoorn@franciscusparochie.com
Bankrekening: NL80 RABO 0105 2420 63

Twintigjarig jubileum Lucente

Afgelopen zaterdag, 7 oktober, vierden we het twintigjarig jubileum van ons koor, Lucente, in de Onze Lieve Vrouwekerk met vrienden, familie en oud-leden van het koor. Ook het bestuur was aanwezig, alsmede leden van andere koren. Op 6 oktober 2003 zijn we namelijk in de Fab&Seb begonnen met de eerste repetitie, eerst als onafhankelijk koor en na 2007-2008 als parochiekoor. Lucente is voor een groot deel ontstaan uit oud-jongerenkoorleden uit diezelfde parochie en nog steeds zijn er enkele leden van het eerste uur.

Lucente – de betekenis luidt lichtgevend – is een eigentijds kerkkoor met een heel eigen geluid. Dat krijgen we ook vaak vanuit de kerk te horen. “Jullie klinken zo helder en jullie teksten zijn zo mooi!” Afgelopen zaterdag lieten we deze liederen ook horen, met extra liederen voorafgaand aan en natuurlijk ook een toegift na de viering. Met dankwoorden van de pastores en het parochiebestuur was er na afloop koffie met taart

achter in de kerk, voor iedereen, en er werd nog gezellig nagepraat.

Corona en mensen die opleidingen zijn gaan doen of ander werk, hebben ervoor gezorgd dat het koor kleiner is geworden dan destijds, maar nog altijd is het zeer hecht. We kijken niet achteruit, maar vooruit en vanzelfsprekend zijn nieuwe, enthousiaste leden welkom, vooral de heren! Het thema afgelopen zaterdag was ‘dankbaar’ en dat zijn we dan ook. Het was een mooie mijlpaal en de volgende ligt bij vijfentwintig jaar. Dat is ons doel!

Teresia en Hubertus compleet

Dit jaar was er weer een viering van Teresia en Hubertus compleet op 23 september jl. Er hadden zich bijna honderd personen aangemeld en er waren er bijna negentig aanwezig. Met de aanwezige vrijwilligers en het Hubertuskoor was er een respectabel aantal mensen aanwezig. Het was een fijne viering. Voor pastoor Ten Have was het de eerste keer dat hij bij deze viering voorging. Hij vertelde in de overweging nog over pater Pio, de heilige van die dag. Er werd goed meegezongen en meegebeden. De meeste mensen vonden het een heel fijne viering. Zij hebben met volle teugen

ervan genoten en zij kijken weer uit naar de viering volgend jaar. Het is voor hen fijn om weer eens samen te kunnen komen om de eucharistie te vieren. Er komen namelijk veel mensen die anders niet of moeilijk een eucharistieviering kunnen bijwonen bijvoorbeeld omdat zij slecht ter been zijn en niet goed naar de kerk kunnen en daarvoor geen vervoer willen vragen. Ook stellen veel mensen het erg op prijs dat zij de zegen ter bemoediging kunnen krijgen. Zij ervaren deze echt als steun voor de toekomst. Na afloop was er voor iedereen koffie en krentenbrood. Bij de uitgang van het gebouw kreeg iedereen weer een roos mee. We hopen dat er volgend jaar weer veel mensen naar deze eucharistieviering komen.
Werkgroep Teresia en Hubertus compleet

H. Geestkapel, Assel

Elke zondag is er om 10.00 uur een eucharistieviering waarin afwisselend wordt voorgegaan door de salesianen Bijou Oledath en Dominiék Deraeve. Nieuwsmededelingen voor trouwe bezoekers van de kapel ontvangen dit via de e-mail. Als u ook op de hoogte wilt blijven, dan kunt u dat doorgeven aan Hans Bosch, bosc2999@planet.nl

Kerkdiensten Sainte Marie

Elke derde zondag van de maand is er om 10.30 uur een kerkdienst in Sainte Marie.
Zondag 19 november protestantse viering
Zondag 17 december woco-viering door A. Derksen
Zondag 24 december kerstviering door A. Goes, **om 19.00 uur.**

De voedselbank

Het product voor de inzamelingsactie van de voedselbank voor de maand juni zijn pasta en rijst. Voor de maand november zijn dit koffie, thee en houdbare melk. U kunt het product in de bekende kratten achter in de kerk deponeren. Namens de voedselbank hartelijk dank.

De kledingbank

Mensen die financieel in de knel zijn geraakt, kunnen op maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 15.00 uur (zonder afspraak) bij de kledingbank komen om kleding uit te zoeken. Kleding voor kinderen en volwassenen en ook linnengoed is ruim aanwezig om te delen. Inleveren van goede, schone en actuele kleding kan op maandag van 10.00 tot 15.00 uur.

Kerktaxi

Voor parochianen die niet zelfstandig naar de kerk kunnen reizen, is er vervoersdienst verzorgd door vrijwilligers. Voor info en aanmelding: mevrouw A.

Simonis-Bik, amc.bik@gmail.com of bellen met het secretariaat van de O.L. Vrouwekerk, (055) 526 65 00.

Koffieontmoeting O.L. Vrouwekerk

Komt u ook een kopje koffie drinken in ons parochiehuis? Stationsstraat 13 te Apeldoorn. Elke eerste woensdag van de maand bent u om 10.00 uur van harte welkom voor een heerlijk kopje koffie, maar ook om medeparochianen te ontmoeten voor een gezellig praatje en een luisterend oor!

Data van koffieontmoetingen: **1 november, 6 december.**

PR Bijbelgroep Victor

Elke eerste donderdag van de maand komen we bij elkaar om 10.00 uur in het parochiehuis, Stationsstraat 13 in Apeldoorn. Voor dit jaar zijn dat 2 november en 7 december.

We verdiepen ons in de lezingen van de komende zondag. Niet alleen Bijbelstudie, maar ook bezinning en 'lectio divina'. Bijbelkennis is niet nodig, wel openheid naar hetgeen geïnspireerde woorden betekenen in onze tijd.

Wilt u meedoen? Stuur dan even een mail naar pastor R. Pragt, ruudpragt@gmail.com of laat het weten op het secretariaat, Apeldoorn. U bent van harte welkom.

Bezorgers Laudato gezocht:

Er zijn op dit moment bezorgers die *Laudato* niet (meer) kunnen rondbrengen. We zoeken daarom nieuwe mensen. Er worden (nieuwe) bezorgers gezocht voor drie straatblokken in de Emmanuëlgemeenschap.

Het betreft de bezorging van

- A. Drapeniersdonk, Houtzagersdonk en Kloversdonk, totaal 9 stuks;
- B. Kunstenaarshoeve, totaal 8 stuks en
- C. Tingietersdonk en Viltmakersdonk, totaal 11 stuks.

Voor dit jaar staan er nog twee uitgiften gepland. Wij houden contact met de bezorgers inzake de juiste data.

Voor informatie en/of spontane opgave kunt u mailen, marrygerdes@gmail.com, bellen, (06) 18 61 78 96.

Gerarduskalender: cadeau tip voor sint of kerstman

Het jaar 2023 is nog niet voorbij, maar de verkoop van de Gerarduskalender voor 2024 is al begonnen. De scheurkalender, die gebruikers elke dag een nieuwe spreuk voorschotelt, kost € 9,75. Op de achterkant van de blaadjes staan onder meer moppen, gedichten, kruiswoordraadsels en korte – soms bezinnende – teksten. De Gerarduskalender is onder andere te verkrijgen bij mevrouw M. Beems, Essenburg 20, 7339 DW Ugchelen,

telefoon (055) 542 97 80, mte.beems@kpnmail.nl. De opbrengst van de kalender komt ten goede aan alle activiteiten die vanuit klooster Wittem worden georganiseerd.

Bidden met de benen

De oecumenische groep Bidden met de Benen organiseert meditatieve wandelingen in en om Apeldoorn. Op 11 november wandelen we vanuit de Julianakerk aan de Deventerstraat, om 9:30. Volgend jaar wordt er gewandeld op 10 februari, 9 maart en 14 april, telkens de 2e zaterdag van de maand. De startpunten voor volgend jaar zijn nog niet bekend. Het zijn mooie routes van een kleine 10 km. U bent van harte welkom.

Geloofsgemeenschap Bussloo

Secretariaat: vacant
Mail: centraalsecretariaat@franciscusparochie.com
Bankrekening: NL79 RABO 0366 2037 03

Geen mededelingen.

Geloofsgemeenschap De Vecht

Telefoon: 055-3232012
Secretariaat geopend donderdag 9.30-12.00
Telefoon: 06-27380860
Mail: antonius.devecht@franciscusparochie.com
Bankrekening: NL44 RABO 0150 8024 47

Op vrijdag 10 november is er om 19.00 uur in de Wilhelminakerk op de Beemte weer de 'lichtjesregen'. Daaraan werken mee: de Protestantse Kerk uit Terwolde en de Beemte en de geloofsgemeenschap van de Antonius uit De Vecht. Er worden kinderen van de verschillende

scholen gevraagd om tekeningen te maken van iemand die ze missen. Van vier verschillende scholen zullen kinderen de eerste lichtjes aansteken. Er is een laagdrempelige viering. U bent van harte welkom.

Geloofsgemeenschap Epe

Telefoon: 06 30012077
Secretariaat: W.G. van der Hulststraat 1, 8162 XG Epe
Geopend op afspraak
Mail: epe-heerde@franciscusparochie.com
Bankrekening: NL32 RABO 0317 5257 78

Bakje troost op begraafplaats het Norelbos

Al een paar jaar is er de gelegenheid elkaar vanuit onze gemeenschap te ontmoeten rond Allerzielen en onze dierbare overledenen te gedenken tijdens

het bakje troost. Dit leverde de afgelopen jaren mooie ontmoetingen op op de begraafplaats. Het is mooi te ervaren welk een troost het kan geven en herinneringen met elkaar te delen. Bakje troost

2023 is een combinatie van vieren en gedenken van onze lieve overledenen. Op zondag 5 november is er om tien uur een gebedsviering in de aula op de begraafplaats van begraafplaats Norelbos. Deze gebedsviering wordt voorgegaan door de werkgroep en staat in het teken van Allerzielen en elkaar troost bieden vanuit de gemeenschap. De familieleden van de mensen die het afgelopen jaar zijn overleden, worden van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn. Aansluitend aan de viering wordt er een kopje koffie geschonken. Het 'bakje troost' staat klaar tot twaalf uur. Ook als u niet naar de viering komt, kunt u tussen half elf en twaalf uur een kopje

koffie komen drinken en herinneringen ophalen aan overleden familieleden en/of mensen uit de parochie. Na de gebedsviering is er gelegenheid om met elkaar op de begraafplaats de graven en de urnenmuur te bezoeken, met elkaar herinneringen delen en stil te staan bij de graven of de urnen van onze dierbare overledenen. Mocht u na de gebedsviering naar de katholieke begraafplaats aan de Tongerenseweg willen en daarbij begeleiding op prijs stellen, kunt u dat laten weten aan Annemieke Buiting, (06) 82 35 79 83. We hopen u te ontmoeten op de begraafplaats Norelbos.
Plony Epping, Sjaak Thijssen en Annemieke Buiting

Geloofsgemeenschap Klarenbeek

Telefoon: 055 3011202

Secretariaat: Kerkweg 2, 7382 BN Klarenbeek

Geopend dinsdag 09.00 - 12.00 uur

Mail: klarenbeek@franciscusparochie.com

Bankrekening: NL63 RABO 0332 1007 31

Uitnodiging kersts(w)ing "What the world needs now"

Zondag 17 december 2023, de derde zondag van de advent, wordt u van harte uitgenodigd in het Boshuis in Klarenbeek, aanvang 19.00 uur. In deze oecumenische viering willen we samen met u stilstaan en zingen in voorbereiding op het kerstfeest. Onder begeleiding van Muziekvereniging Klarenbeek, een speciaal koor en verhalenvertelster, Alie van Ommeren, neemt de werkgroep Kersts(w)ing u mee op pad naar een zoektocht 'wat de wereld nu nodig heeft'. Een fijn samenzijn voor jong en oud op weg naar het kerstfeest in een sfeervol Boshuis. Iedereen is van harte welkom!

Gezinskerstviering met de zandtovenaar

Zondagavond 24 december 2023, om 18.30 uur, wordt iedereen van harte uitgenodigd om samen kerstmis te vieren. Samen zingen en genieten van de mooie tekeningen en filmpjes van de zandtovenaar. Het Boshuis is sfeervol versierd, de kaarsjes branden en de kerststal is te bewonderen. Na afloop is er tijd om een kaarsje op te

steken of na te praten onder het genot van chocomelk, glühwijn en ranja. Iedereen is van harte welkom!

Oecumenische Omroep Voorst

Helaas kunt u uw radio voorlopig niet meer afstemmen op VoorstVeluwezoom. De Oecumenische Omroep Voorst (OOV) was daar te beluisteren via de ether, met als FM-frequentie 105,30 MHz, om te kunnen luisteren naar het drie uur durende programma. Met daarin een uurtje non-stopmuziek, een kerkdienst vanuit een van onze kerken uit de gemeente Voorst en het verzoekprogramma (van elf tot twaalf uur). Dit komt doordat de zender voorlopig uitgeschakeld is in Twello. Dat is heel jammer, want we merken dat velen naar onder andere het verzoekprogramma luisteren.

Nu de uitzending niet meer via de zendmast in Twello te beluisteren is, merken we dat er veel minder aanvragen voor het verzoekprogramma binnenkomen. Via de volgende kanalen kunt u echter op zondagmorgen wel van negen tot twaalf uur luisteren: Ziggo-kabelradio, kanaal 915 en via KPN-kabelradio, kanaal 1168 of via de ether op de zender in Eerbeek met als FM-frequentie 107,50 MHz. Tevens is de uitzending te beluisteren op televisie: KPN-kanaal 1468, Ziggo-kanaal 49 of op Delta-kanaal 800.

Wat ook nog kan, is de uitzending volgen via internet: <http://www.voorstveluwezoom.nl>. Dit werkt als volgt. Wanneer u op de site bent, ziet u

'luister live!' staan. U klikt daarop en vervolgens klikt u op de koppeling die vermeld staat en dan kunt de uitzending beluisteren. Vanaf de zondagmiddag van uitzending tot aan de volgende

zondag worden de programma's herhaald. U gaat daarvoor naar bovengenoemde webstek en u klikt op het kopje van de OOV. De rest wijst zich vanzelf.

Heilige Antonius Abtkerk (liturgisch centrum)
Hoofdweg 49
7371 AE Loenen
Telefoon: 055 5051263

Secretariaat: Hoofdweg 49, 7371 AE Loenen
Geopend donderdag 10.00 – 12.00 uur
Mail: loenen-eerbeek@franciscusparochie.com
Bankrekening: NL27 RABO 0336 7545 66

Op 17 september jl. is mevrouw T. Beeking-Sikkema overleden.

Heilige Martinuskerk (liturgisch centrum)
Deventerstraat 98
8171 AC Vaassen
Telefoon: 0578 575817 (b.g.g.: 0578 572352)

Secretariaat: Deventerstaat 89, 8171 AC Vaassen
Geopend donderdag 9.30 - 12.00 uur
Mail: martinus.vaassen@franciscusparochie.com
Bankrekening: NL68 RABO 0152 6010 74

Geen mededelingen.

Heilige Martinuskerk (eucharistisch centrum)

Kerklaan 18
7391 AN Twello
Telefoon: 0571 272220

Secretariaat: Kerklaan 18, 7391 AN Twello
Geopend dinsdag t/m vrijdag 9.00 - 12.00 uur
Mail: martinus.twello@franciscusparochie.com
Bankrekening: NL17 RABO 0111 0022 81

Kroniek

Gevormd:

5 oktober: Sander Rutgers

Overleden:

13 september: Anna Maria Krol (91 jaar)

18 september: Martinus Theodorus Maria
Biesterbos (81 jaar)

12 oktober: Johanna Aleida Debets-Pijnappel (100j)

Hans Mol nieuwe dirigent van het Martinuskoor!

In het bericht over het overlijden van Ben Hurenkamp schreven we: "Maar... het Martinuskoor gaat door." We moesten op zoek naar een nieuwe dirigent en Hans Mol – hij was al eens ingevallen – wilde die taak graag op zich te nemen. Dat verheugt ons. Hans Mol is een geschoolde, ervaren en vakbekwame dirigent die al op diverse locaties in de parochie de leiding heeft over het kerkkoor. Hij doet dat op een opgewekte en doortastende wijze. Tijdens de repetities hoort hij feilloos wie er uit de toon vallen en weet dat vriendelijk en helpend te corrigeren. Hij varieert op orgel en piano naar hartenlust, waardoor je als koorlid nog meer zin krijgt om te zingen.

Jubileum Gerard Streppel

Zondag 24 september is tenor Gerard Streppel gehuldigd voor het feit dat hij dit jaar maar liefst vijftig jaar lid is van het Martinuskoor in Twello. Dit koor verzorgt al sinds jaar en dag de muzikale, liturgische omlijsting tijdens de zondagse missen in de Martinuskerk te Twello, onderdeel van de H. Franciscusparochie Twello-Apeldoorn. Een rekensom leert ons dat de heer Streppel op achttienjarige leeftijd in het jaar 1958 lid is geworden, het jaar waarin de Europese Economische Gemeenschap werd opgericht, de Deltawet werd aangenomen, waardoor we vijftig jaar later nog droge voeten kunnen houden, en het jaar waarin de eerste DAF-variomatic van de band rolde in Eindhoven. Er zullen niet veel mensen meer zijn die hierover nog kunnen meepraten. Gerard wel. Nog steeds helder

van geest en (belangrijk) van stem. Trouw bezoekt hij elke dinsdag de koorrepetitie en zelden laat hij verstek gaan. Omdat ook Gerards vrouw Annie lid is van hetzelfde koor, oefenen zij vaak thuis. Annie met haar altstem en Gerards tenorstem. De koorvoorzitter, Jan Delsing, sprak dan ook van een 'mooi koppel' en lichtte nog toe dat Gerard ook nog jaren betrokken is geweest bij het versieren van de kerk bij feestelijke aangelegenheden, zoals Pasen en Kerstmis. Aansluitend heeft pastoor Henri ten Have hem een mooie herinneringsspel opgedaan, een Sint-Gregoriusoorconde, en hem een bos bloemen overhandigd. Gerard nam daarna ook nog even het woord en blikte terug op vijftig jaar zingen. Alle veranderingen in de kerk heeft hij meegemaakt en ook de terugloop van meer dan vijftig leden naar de huidige grootte. Ook stond hij nog even stil bij het overlijden van Ben Hurenkamp, met wie hij meer dan vijftig jaar heeft samengewerkt, en die een grote leegte heeft achtergelaten. Desondanks is hij samen met Annie van plan om nog jaren door te gaan, nu onder leiding van Hans Mol, en naar ik hoop wordt hun dat dan ook gegund.

Agenda

Meer informatie over de activiteiten is te vinden op de website van onze parochie of in dit blad.

VIEREN

25 november 16:30 – Apeldoorn
Gezinsviering Onze Lieve Vrouwekerk

3 december – 1^e Advent

10 december – 2^e Advent

17 december 11:00 OLV-kerk Apeldoorn
Open deur-Mis: Laagdrempelige eucharistieviering.
Met vanaf 12:30-15:00 ontmoetingsmiddag voor gezinnen.

LEREN

2 november – Apeldoorn
Bijbelgroep Victor

3 november 16:00 - online
Webinar over *Laudate Deum*
Meer info op onze website.

8 november 17:30-20:30 – Apeldoorn
Leerhuis 1: God de Heilige Geest

9 november 17:30-20:30 – Apeldoorn
Leerhuis 2: Franciscus van Assisi

10 november 17:00-20:00 – Apeldoorn
Vormsel: kennismakingsavond

22 november 15:00-16:15 – Apeldoorn
Eerste communie: kinderbijeenkomst

22 november 17:30-20:30 – Apeldoorn
Leerhuis 1: Eucharistie

23 november 17:30-20:30 – Apeldoorn
Leerhuis 2: Franciscus van Sales

29 november 17:30-20:30 – Apeldoorn
Leerhuis 1: De andere sacramenten

1 december 15:45-17:00 – Apeldoorn
Vormsel: eerste bijeenkomst

7 december 17:30-20:30 – Apeldoorn
Leerhuis 2: Sociale leer en *Laudato Si'*

7 december – Apeldoorn
Bijbelgroep Victor

DIENEN

5 november – Epe
Bakje troost

24 november – gemeente Voorst
Kerstactie NaastenhulpVoorst

6 december – Apeldoorn
Koffie-ontmoeting Onze Lieve Vrouwekerk

OVERIG

3 november 18:00 – Drongen
Vind je eigen weg-retraite Jezuiten

4 november – Veenendaal
Katholieke Jongeren dag

10 november 19:00 – De Vecht
'Lichtjesregen' in de Wilhelminakerk

11 november – Apeldoorn
Bidden met de benen

11 november – Ede
Bisdomdag

18 november – Utrecht
Oriëntatie- en basis cursus koördirectie

26 november – Wageningen
Diocesane Wereldjongeren dag

1 december – Drongen
Avontuur van de stilte (jezuïeten)

Rooster vieringen

	Apeldoorn Onze Lieve Vrouwekerk	Loenen-Eerbeek H. Antonius Abtkerk	Twello H. Martinuskerk	Vaassen H. Martinuskerk
Za. 4 nov	16:30 pastor Sebastian Muziek: Hubertuskoor			18:30 pastoor Ten Have
Zo. 5 nov 31e zondag	11:00 pastor Sebastian Muziek: Credo 13:00 Engelstalige Mis	10:00 pastoor Ten Have	9:00 pastor Sebastian	
Za. 11 nov	16:30 pastoor Ten Have Muziek: Cantor	18:30 pastor Sebastian		
Zo. 12 nov 32e zondag	11:00 pastoor Ten Have Muziek: Gregoriaans		9:00 pastoor Ten Have	10:00 pastor Sebastian
Za. 18 nov	16:30 diaken Dashorst Muziek: Lucente			18:30 pastoor Ten Have
Zo. 19 nov 33e zondag	11:00 pastor Sebastian Koor: Credo	10:00 pastoor Ten Have	9:00 pastor Sebastian	
Za. 25 nov	16:30 pastoor Ten Have Gezinsviering	18:30 pastor Sebastian		
Zo. 26 nov Christus Koning	11:00 pastoor Ten Have Muziek: Sostenuto		9:00 pastoor Ten Have	10:00 pastor Sebastian
Za. 2 dec	16:30 pastoor Ten Have Muziek: Cantor			18:30 pastoor Ten Have
Zo. 3 dec 1e Advent	11:00 pastor Sebastian Muziek: Credo 13:00 Engelstalige Mis	10:00 pastoor Ten Have	9:00 pastor Sebastian	
Za. 9 dec	16:30 pastoor Ten Have Muziek: geen	18:30 pastor Sebastian		
Zo. 10 dec 2e Advent	11:00 pastoor Ten Have Muziek: Gregoriaans		9:00 pastoor Ten Have	10:00 pastor Sebastian

Kinderen: elke zondag is er in de H. Mis van 11:00 in Apeldoorn een kinderwoorddienst. Op zaterdag 25 november om 16:30 is er een **Gezinsmis**.

Open deur: elke zondag van 14:00-16:00 in Twello voor gebed, meditatie en bezichtiging.

Vieringen door de week

Apeldoorn: elke dinsdag om 9:00 eucharistie; elke woensdag om 19:00 eucharistie, voorafgegaan door biechtgelegenheid vanaf 18:30; elke vrijdag om 9:00 eucharistie met aansluitend aanbidding van het Allerheiligste. Elke vrijdag om 19:00 gebedsdienst van Sant'Egidio.

Twello: elke woensdag en donderdag om 9:00 eucharistie.

Epe: eucharistieviering op vrijdag 10 november 18:30 ter gelegenheid van 120 jaar Martinuskerk Epe. Ook eucharistie op dinsdag 28 november (pastoor Ten Have) en dinsdag 12 december (pastor Sebastian).

Klarenbeek: elke tweede vrijdag van de maand (10 november en 8 december) om 9:30 eucharistie.

Het meest actuele vieringenrooster vindt u op onze website www.sintfranciscusparochie.com en in de wekelijkse nieuwsbrief, die elke vrijdag verschijnt. Aanmelden? Mail: leden@franciscusparochie.com.